

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

De oppugnatoriis defensoriisq[ue] rebus, et primu[m] de arietis inuentione
eiusq[ue] machina. Caput. XIX.

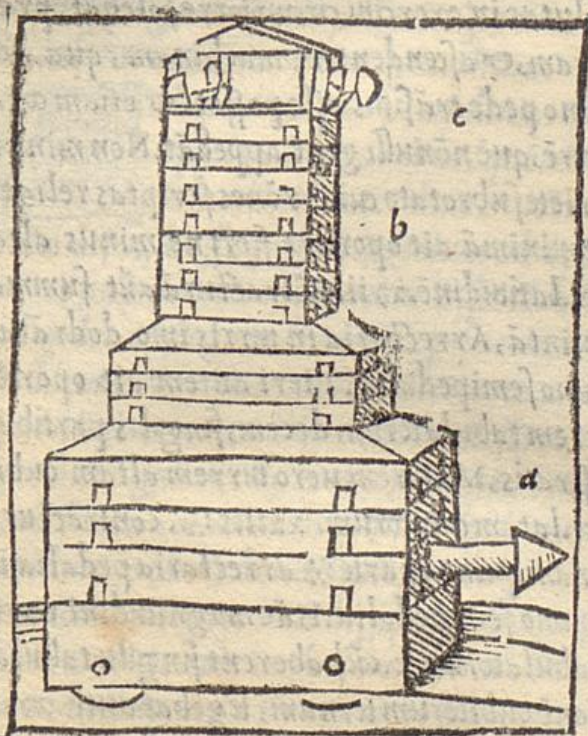
urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

De oppugnatoriis defensoriisq; rebus, & primum
de arietis inuentione eiusq; machina. Cap. XIX.

His rebus quæ potui dixi, restat mihi de
oppugnatoriis rebus, quæadmodum ma-
chinationibus, & duces uictores, & ciui-
tates defensæ esse possint. Primum ad oppugnationes
aries sic inuentus memoratur esse. Carthaginenses
ad gades oppugnandas castra posuerunt, cum aut ca-
stellum ante cœpissent, id demoliri sunt conati, postea
quæ non habuerunt ad demolitionem ferramenta, sum-
pserunt tignum, idq; manibus sustinentes capiteque
eius summum murum continenter pulsantes, summos
lapidum ordines deiciebant, & ita gradatim ex or-
dine totam cõmunitionem dissipauerunt. Postea quidam
faber Tyrius nomine Pephastenos hac ratione, et inuentione
inductus, malo statuto ex eo alterum transversum
uti trutinam suspendit, & in reducendo & impellen-
do uehementibus plagis deiecit gaditanorum murum.
Cetras autem Calcedonius de materia primum basim su-
biectis rotis fecit, supraq; cœpigit arrectariis & iu-
gis uaras, & in his suspendit arietem coriisq; bubu-
lis textit, uti tutiores essent, qui in ea machinatione ad
pulsandum murum essent collocati. Id autem quod tar-
dos conatus habuerat restudinem arietariam appel-
lare cœpit. His tunc primis gradibus positis ad id ge-
nus machinationis, postea cum Philippus amyntæ fi-
lius Byzantium oppugnaret Polydus Thesalus plu-
ribus generibus & facilioribus explicauit, à quo re-
ceperunt doctrinam Diades & Chereas, qui cum
Alexandro militauerunt, Itaque Diades scriptis
suis ostendit se inuenisse turres ambulatorias, quas

etiam dissolutas in exercitu circumferre solebat, præterea trebram, & ascendentem machinam, qua ad murum plano pede transitus esse posset, & etiam coruū demolitorē, quē nonnulli gruē appellāt. Non minus utebatur ariete subrotato cuius rōnes scriptas reliq̄t. Turrē aut̄ minimā ait oportere fieri ne minus altā cubitorū. lx. latitudinē. xviij. Cōtracturā aut̄ summā imā ptis quintā, Arrectaria in turris imo dodrāta. lia, in summo semipedalia. Fieri autem ait oportere eam turrem tabulatorum decem, singulis partibus in ea fenestratis, Maiorem uero turrem altam cubitorum. cxx. latam cubitorum. xxiiij. contracturā item summam quinta parte :: arrectaria pedalia in imo, in summo semipedalia. Hęc magnitudinē turris faciebat tabulatorū. xx. cū haberent singula tabula. ta circuitionē cubitorum ternum, tegebat autē coriis crudis ut ab omni plaga eēt tuta. Testudinis arietaria cōparatio eadē rōne pficiebatur. Habuerat aut̄ interuallum cubitorum. xxx. altitudinem præter fastigium. xvi. Fastigii autē altitudo ab strato ad summū cubita. viij. Exibat autem in altum & supra medium tecti fastigium turricula lata nō minus cubita. xii. & supra extollebatur altitudine quatuor tabulatorū, in qua tabulato summo statuebantur scorpiones & cata pulta, in inferioribus cōgerebatur magna aqua multitudo, ad extinguendū si qua uis ignis immitteretur. Cōstituebatur aut̄ in ea arietaria machina, quæ græce κρησδόνη dicitur, in quo collocabatur torus pfectus in torno, in quo insup cōstitutus aries, rudentiū ductiōibus et reductiōibus, efficiebat magnos opis effectus, tegebat̄ aut̄ is coriis crudis quē admodū turris.

a. testudo
arietaria
b. turricula
c. scorpiones
Intus autē
in supremo
tabulato
fuit catapul
te inferiori
bus uero
aqua ma
gna copia

De tere
bra has
explicu
it scriptis
rationes.
Ipsā ma
chinā uti
testudinē
in medio
habentem
collocant
in ortho
stotis ca
nalem fa
ciebat,
quē admo
dū in ca

apulis aut balistis fieri solet, longitudine cubitorū
l. altitudine cubiti, in quo cōstituebatur trāsuersa su
cula. In capite autē dextra ac sinistra trocleæ duæ per
quas mouebatur quæ inerat in eo canali capite ferrato
tignum, sub eo autē ipso canali inclusi tuti crebriter ce
leriores & uehementiores efficiebāt eius motus. Su
pra autē id tignum quæ inibi erat, arcus agebantur ad
tegendum canalē, uti sustinerēt corium crudum, quo
ea machina erat inuoluta. De corace nihil putauit
scribendum quod animaduertit eā machinā nullā ha
bere uirtutē. De accessu, qui ē τῶν βαρῶν grace dici
tur, & de marinis machinatiōibus, quæ p nauim adī
as hēre possent, scribere se tantū pollicatū eē uehe
mēter animaduerti, neq; rōnes earū eū explicuisse,

Quæ sunt ab diade de machinis scripta quibus sint
cōparationibus exposui. Nunc quæ admodū à præce-
ptoribus accipi & utilia mihi uidentur exponam.

De testudine ad cōgestionē fossarū parāda. Ca. XX

Estudo q̄ ad cōgestionē fossarū paratur,
eaq; et accessus ad murū pōt hēre, sic erit
faciēda. Basis cōpingatur q̄ græcè εσχα
εσχα dicitur q̄drata, habēs quoquouerſus litera singu-
la pedū. xxy. & trāſuerſaria q̄tuor. Hæc aut cōtineā-
tur ab alteris duobus crassis. f. s. latis. s. distent autē
trāſuerſaria inter se circiter pede & s. supponanturq;
in singulis itervallis eorū arbusculæ, quæ græcè αμπε-
ξοτόδι & dicuntur, in quibus uersantur rotarū axes cō-
clusi laminis ferreis. Eæq; arbusculæ ita sint tēpera-
tæ, ut hēant cardines & foramina, quo uectes traie-
cti uersatiōes earū expediant, uti ante & post, & ad
dextrū seu sinistrū latus, siue obliq; ad angulos opus
fuerit, ad id p̄ arbusculas uersati p̄gredi possint. Col-
locentur autē in sup̄ basim tigna duo, in utranq; partiē
p̄iecta pedes senos, quorū circa p̄iecturas figantur
altera p̄iecta duo tigna ante frōtes pedes. vii. crassa
& lata uti in basi sunt scripta. In sup̄ hāc cōpactionē
erigantur postes cōpactiles p̄ter cardines pedum. ix.
crassitudine quoquouerſus palmipedales, interualla
habētes inter se sexq; pedis, Eæ cōcludantur sup̄ne iter
cardinatis trabibus. Supra trabes allocentur capreo-
li cardinibus alius in aliū cōclusi, in altitudine exci-
tati pedes. ix. Supra capreolos collocentur q̄dratum ti-
gnū quo capreoli cōiungantur. Ipsi autē laterariis cir-
ca fixis cōtineantur teganturq; tabulis maxime pal-
meis, si nō ex cætera materia, quæ maxime hēre pōt